

~~Opisovací~~ posudek diplomové práce

Zuzana Lacinová: Prezentace pádového systému ve výuce češtiny jako cizího jazyka. Praha 2006, 84 s., přílohy s. 78-84.

Po úvodu autorka v kap. 2 s názvem Pád a jeho jazykové a komunikační funkce vcelku racionálně rozebírá ty aspekty lingvistických teorií, které pro svůj didaktický rozbor potřebuje. Jde především o koncept celostního významu pádu, který podle autorky přebírá i americká slavistka Laura Jandová, a dále o kognitivní pojetí gramatických kategorií jako aspektů tělesnosti, tělesné zkušenosti v prostoru apod. V této souvislosti se vnučuje zmínka o vztahu k lokalistickému popisu pádu (Wüllner, Hjelmsov), ten však autorka nezmiňuje.

V 3. kap. autorka nejprve řeší vztah gramatiky a didaktiky obecně, poté popisuje tři naprosto rozdílné didaktické koncepce, srovnává je a posuzuje jejich vhodnost pro didaktiku češtiny jako cizího jazyka. Jde o koncepcce Poldauf – Šprunk (základní čeština, redukce počtu pádů), dále o koncepci Společného evropského referenčního rámce (SERR) s opřením o obecné gramatické a sémantické kategorie, a konečně o kognitivistickou koncepci Laury Jandové (autorka její příjmení nepřechyluje, ani neskloňuje, takže bez znalosti věci by bylo možné se ze znění *koncepce L. Janda* domnívat, že jde o muže jménem L. Jand). U Poldaufa i Jandové autorka konstatuje, že jde o popis pádů spíše z hlediska percepce; domnívám se, že produkčně je koncepcce Jandové při vysoké slovanské pádové synonymii téměř nepoužitelná.

Vztahu koncepcce L. Jandové a koncepcce SERR se autorka bohužel nevěnovala tak důkladně, jak by bylo zapotřebí. Předvedla jen, jak podle jejího názoru vypadá „rozpracování“ koncepcce L. Jandové do požadavků SERR – viz příl. 2. Snad už autorka nestihla pustit se do explicitního porovnání s těmito požadavky, které jen předvedla na s. 57-62. Čtenář sám musí rozpoznat, jak ve velmi malém procentu požadovaných výstupů je model SERR modelem Jandové naplněn.

Tato základní nedotaženost není jediným formulačním nedostatkem práce. Dá se jen usoudit, že autorka dává přednost SERR, nevíme však, jak a zda jej kombinuje s některými přístupy kognitivními.

K meritorním problémům:

Ptám se, zda za pádově problémové považuje autorka i kongruentní tvary adjektiv, s. 55, 78.

Není také dost dobře možné chápat konstrukce jako *mluvit o něčem*, *mluvit na někoho* jako „pevné“ lexikální jednotky.

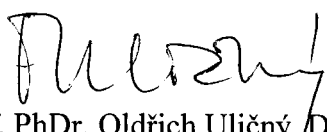
Na s. 57 se tvrdí, že v SERR se sémantika pádu „opomíjí“ – jak ukazují další stránky práce, není to zcela pravdivé.

Text diplomové práce by zasloužil pečlivější redakci. Vypadly např. odkazy 3, 4, odkazy 5, 6, 9 zase nemíří k seznamu odborné literatury. V práci je řada překlepů a

interpunkčních lapsů, s. 19-22, 39, 71, 73, 74 aj. Termín *komunikativní místo komunikační*, s. 50, 54n. aj., je poplatný cizojazyčnému znění.

Přes uvedené nedostatky v dotaženosti závěrů jde o práci dobře, byť zřejmě pozdě započatou. Proto ji doporučuji k obhajobě.

V Praze 16. 9. 2006

prof. PhDr. Oldřich Uličný, DrSc.

Hodnocení: velmi dobře-dobře podle výsledků obhajoby